
PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK VE REHBERLİK BİRİMİ 2023-2024
ARAŞTIRMASI

ŞİDDET ALGISI ANKETİ

muğlaaram

2024

MUĞLA REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

Orhaniye Mah. Akasya sk. No:2 Mentеше/MUĞLA

İçindekiler

MUĞLA REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK VE REHBERLİK BİRİMİ 2023-2024 ARAŞTIRMA KONUSU: ŞİDDET ALGISI ANKETİ	2
GİRİŞ	2
ŞİDDET TÜRLERİ	2
Fiziksel Şiddet:.....	2
Duygusal Şiddet:	2
Cinsel Şiddet:	3
Ekonomik Şiddet:	3
Sözel Şiddet:.....	3
ŞİDDETE NEDEN OLAN FAKTÖRLER.....	3
ARAŞTIRMA BULGULARI.....	4
SONUÇ	9
ÖNERİLER.....	9
KAYNAKÇA:	9

MUĞLA REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK VE REHBERLİK BİRİMİ 2023-2024 ARAŞTIRMA KONUSU: ŞİDDET ALGISI ANKETİ

GİRİŞ

Şiddetin, insanlık tarihinden beri sosyal hayatta var olan ve önlenmesi gereken bir toplumsal sorun olarak ortaya çıktığı görülmektedir. Tarihi çok eskilere dayanan şiddet olaylarının, tarihin her döneminde olduğu ve son yıllarda dünyada ve ülkemizde hızla arttığı görülmektedir. Şiddet toplumsal yaşamın olduğu her yerde vardır.

Şiddet, kısaca sertlik, sert ve katı davranış, kaba kuvvet kullanma biçiminde tanımlanabilmektedir. Şiddet olayları ise; insanları sindirmek, korkutmak için uygulanan her tür tutum ve davranışlardır. Dar anlamda şiddet, fiziksel şiddeti tanımlar. Fiziksel şiddet ise, insanların bedensel bütünlüğüne karşı dışarıdan yöneltilen, sert ve acı verici bir edimdir. Geniş anlamda şiddet ise, insan üzerindeki fiziksel ve ruhsal etkileri açıkça ölçülemeyen, dolaylı biçimde hissedilen psikolojik şiddet şeklinde olabilmektedir.

Türk Dil Kurumu'nun hazırladığı Türkçe Sözlük' te Şiddet; "karşıt görüşte olanlara, inandırma veya uzlaştırma yerine kaba kuvvet kullanma" olarak tanımlanmıştır. (TDK, 1988, s; 1385) Genel anlamda şiddet; sahip olunan güç ya da kudretin yaralama ve kayıpla sonlanan veya sonlanma olasılığı yüksek biçimde bir başka insana, kendine, bir gruba veya bir topluma karşı tehdit yoluyla ya da bizzat uygulanmasıdır (Turhan, 2005, s; 6). Başka bir ifade ile Şiddet; cinayet, işkence, darbe (vuruş) ve etkili eylem, savaş, baskı, suçluluk, terörizm vb. tüm kavramları kapsayan eylemlerin bütünüdür. Sözcük anlamı ise; bir kişiye, güç veya baskı uygulayarak isteği dışında bir şeyi yapmak veya yaptırmaktır (Polat, 2001, s; 3).

Dünya Sağlık Örgütü'nün tanımına göre ise; bir bireyin yaralanma ve ölümüne neden olan ya da gelişmesini engelleyen fiziksel, sosyal, psikolojik veya cinsel olarak birey ya da topluma uygulanan kasıtlı davranışlardır.

ŞİDDET TÜRLERİ

Fiziksel Şiddet:

Fiziksel Şiddet bedensel cezayı içeren sarsma, hırpalama, tokat atma, tekmeleme, dövme, yaralama, öldürme, çimdikleme, temel ihtiyaçların esirgenmesi gibi her türlü davranış, fiziksel şiddet kapsamındadır. Sonuçları arasında; Organ yaralanmaları, kalıcı sakatlanmalar, ölüm, büyüme ve gelişme geriliği olmaktadır.

Duygusal Şiddet:

Duygusal şiddet bireylerin ruh sağlığını bozan; reddetme, aşağılama, yoksun bırakma, yıldırma, umursamama, davranış bozuklukları sergilemesine göz yumma, bağırma, hakaret etme, küçük düşürme, iletişimi yasaklama, tehdit edip korkutma, endişelendirme gibi eylemleri içermektedir. Birey ve toplumu yakından ilgilendirmesi, tedavisinin zor, masraflı ve uzun süreli olması nedeniyle en önemli şiddet türü olarak görülmektedir

Cinsel Şiddet:

Cinsel şiddet bireyin rızası olmadan kişi veya kişilerle cinsel ilişkiye zorlama, tecavüz, cinsel obje olarak kullanılma ya da kullanılmasına göz yumulması, cinsel yönden aşağılama ve zarar verme gibi davranışlardır. Beden ve ruh sağlığını olumsuz yönde etkilemektedir.

Ekonomik Şiddet:

Ekonomik şiddet ekonomik yönden mahrum bırakma, kısıtlama, işsizlik, evsizlik, sağlık ve güvenlik koşullarının karşılanmadan çalıştırılması, şiddet sonucunda elde edilecek kar ve zarar hesabına göre şiddete yönelme ekonomik şiddetin göstergeleridir

Sözel Şiddet:

Genel olarak; laf atma, aşağılama, söylenti yayma, saldırgan ifadeler kullanma, tehdit etme, ad takma, alay etme, bağırma, din veya etnik kimliğe hakaret etme şeklinde örneklendirilmektedir.

Son yıllarda Türkiye’de eğitim ortamlarında anaokullarından üniversitelere kadar şiddet olaylarının arttığı gözlenmektedir. Okullarda artan şiddet olayları çocukları, ergenleri ve gençleri olumsuz etkilemekte ne yazık ki şiddeti bir sorun çözme biçimi olarak görmelerine yol açmaktadır.

Çocuklar veya bireyler, yaşamlarının önemli bir kısmını okullarda geçirmektedirler. Bu nedenle, okul bireyin yaşamında ve sosyalleşme sürecinde merkezi düzeyde bir öneme sahiptir. Diğer bir ifade ile okul, özellikle aile kurumundan sonra, bireylerin toplumsal beklentilere uygun sosyal davranış kazanmalarında ikincil sosyalleştirici bir unsur olarak önemli bir işlevi yerine getirmektedir. Okulda şiddet kavramı ise, okul iklimi üzerinde olumsuz sonuçlar üreten, öğrencilerin öğrenme süreçlerine zarar veren, onların gelişimlerini engelleyen saldırgan ve suç benzeri davranışlardır. Genel olarak okuldaki şiddet, öğrenci ile öğrenci ve öğrenci ile öğretmenler veya okul yöneticileri/okul personeli arasında yaşanan tehdit ve fiziksel saldırıyı içermektedir.

ŞİDDETE NEDEN OLAN FAKTÖRLER

Şiddet, çok yönlü bir olgu olduğundan farklı biçimlerde sınıflandırılmaktadır. Bu nedenle psikolojik, ahlaksal, siyasal, ekonomik ve hukuksal yönleriyle değişik açılardan ele alınabilir. Bununla birlikte şiddetin arkasında yatan nedenler;

- Biyolojik nedenler,
- Öğrenme ile ilgili nedenler,
- Şiddeti bir eğitim aracı olarak kullanma,
- Toplumsal nedenler,
- Kişiler arası etkileşimle ilgili nedenler olarak sıralanabilir.

Bu durumda, şiddetin tek bir nedenden ortaya çıkmadığı, toplumsal bir sorun olduğu ve çevreden kaynaklandığı söylenebilir. Bir okuldaki öğrencilerin şiddet olaylarına yönelmelerinin birçok nedeni olmakla birlikte okuldaki öğrencilerin özellikleri, okulun büyüklüğü, okulun yerleşim yeri gibi etmenler öğrencilerin şiddeti algılamalarında önem taşımaktadır. Okuldaki şiddet tehdit edici bir ortam oluşturmakta, fiziksel ve duygusal yaralanmalara yol açmakta, bütün bunlar da öğrencinin başarısını engellemektedir. Okullarda uygulanacak etkili eğitim programları ile şiddet olaylarının önüne geçilebilir.

Öğrencilerin şiddete maruz kalma ya da tanık olma durumunda olumsuz duygular yaşaması Türk Milli Eğitiminin “...ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı biçimde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere sahip bireyler yetiştirme” amacına ulaşmasında güçlük yaratabilir. Ruh ve duygu bakımından sağlıklı bireylerden oluşan bir toplum yaratmak için şiddet olaylarını engellemek üzere acil önlemler alınması bir zorunluluk olarak görülmektedir.

Eğitim, toplum kültürünün devamlılığının yanı sıra toplumsal değişme ve dönüşümün temelini oluşturmaktadır. Şiddet olgusu ise bu durumu engelleyici etmenlerin en önemlilerinden biridir. Bu nedenle, şiddetin önlenmesine yönelik kalıcı önlemlerin alınması gerekmektedir. Bu konuda yapılan çalışmaların etkili olabilmesi için de doğru ve gerçek tespitlerin ortaya konulması zorunluluktur.

Şiddet Algısı Anketi öğrencinin, velinin ve öğretmenlerin evde, okulda, okul çevresinde ve internet ortamında maruz kalınabilecek davranışlardan hangilerini şiddet olarak algıladığını ve şiddet ile ilgili farkındalık düzeylerini belirlemek amacıyla kullanılır. Şiddetle mücadele edebilmek ve kalıcı çözümler üretebilmek için öncelikle bireyin neyi şiddet olarak algılayıp, neyi şiddet olarak algılamadığını yordama önemlidir. Özellikle fiziksel şiddet dışında yer alan şiddet türlerinin gözle görülür etkileri olmaması sebebiyle yok sayılması okul iklimine zarar vermektedir.

ARAŞTIRMA BULGULARI

Tablo 1 Katılımcılara ait bazı bilgiler

Soru	Cevap seçenekleri	Kişi sayısı	Soru	Cevap seçenekleri	Kişi sayısı	Soru	Cevap seçenekleri	Kişi sayısı
İlçeniz	Datça	6	Katılımcı türü	ÖĞRENCİ	887	Sınıfınız	4	97
	Kavaklıdere	239		VELİ	1207		5	107
	Köyceğiz	278		ÖĞRETMEN	246		6	113
	Marmaris	325			7		158	
	Menteşe	597			8		150	
	Ula	109			9		72	
	Yatağan	786			10		50	
					11		23	
					12		117	

Tabloda araştırmaya katılan bireylere ait bazı bilgilere yer verilmiştir. Araştırmaya en çok katılım gösteren ilçe Yatağan, en kalabalık katılımcı grubumuz veliler, öğrenciler arasında da yedinci sınıflar en fazla katılımı sağlamıştır. Araştırmaya katılan toplam kişi sayısı 2340'tır.

SORU MADDESİ	Cevap seçenekleri	ÖĞRENCİ YANITLARI (887 kişi)			VELİ YANITLARI (1207 kişi)			ÖĞRETMEN YANITLARI (246 kişi)			TÜM KATILIMCILARIN YANITLARI (2340 KİŞİ)		
		İşaretleyen kişi sayısı	Yüzde	Şiddetli seçeneğini işaretlemeyenlerin yüzdesi	İşaretleyen kişi sayısı	Yüzde	Şiddetli seçeneğini işaretlemeyenlerin yüzdesi	İşaretleyen kişi sayısı	Yüzde	Şiddetli seçeneğini işaretlemeyenlerin yüzdesi	İşaretleyen kişi sayısı	Yüzde	Şiddetli seçeneğini işaretlemeyenlerin yüzdesi
1. Evde çocuğun davranışları nedeniyle harçlığının kesilmesi	kararsızım	199	22,44	63,47	224	18,56	59,65	36	14,63	47,56	459	19,62	59,83
	şiddet değildir	364	41,04		496	41,09		81	32,93		941	40,21	
	şiddettir	324	36,53		487	40,35		129	52,44		940	40,17	
2. Evde, çocuğun sevdiği şeyleri yapmasının engellenmesi	kararsızım	154	17,36	40,02	188	15,58	37,86	54	21,95	48,78	396	16,92	39,83
	şiddet değildir	201	22,66		269	22,29		66	26,83		536	22,91	
	şiddettir	532	59,98		750	62,14		126	51,22		1408	60,17	
3. Anne babanın çocuğunu başkalarıyla kıyaslaması	kararsızım	122	13,75	28,30	114	9,44	20,55	19	7,72	14,23	255	10,90	22,82
	şiddet değildir	129	14,54		134	11,10		16	6,50		279	11,92	
	şiddettir	636	71,70		959	79,45		211	85,77		1806	77,18	
4. Evde çocuğun özel eşyalarının izinsiz karıştırılması	kararsızım	166	18,71	39,68	290	24,03	52,53	61	24,80	46,34	517	22,09	47,01
	şiddet değildir	186	20,97		344	28,50		53	21,54		583	24,91	
	şiddettir	535	60,32		573	47,47		132	53,66		1240	52,99	
5. Evde çocuğun görmezden gelinmesi	kararsızım	99	11,16	24,80	51	4,23	10,11	8	3,25	6,50	158	6,75	15,30
	şiddet değildir	121	13,64		71	5,88		8	3,25		200	8,55	
	şiddettir	667	75,20		1085	89,89		230	93,50		1982	84,70	
6. Evde çocuğa başkalarının yanında mahcup olup utanacağı şeylerin söylenmesi	kararsızım	76	8,57	17,59	45	3,73	6,88	2	0,81	2,44	123	5,26	10,47
	şiddet değildir	80	9,02		38	3,15		4	1,63		122	5,21	
	şiddettir	731	82,41		1124	93,12		240	97,56		2095	89,53	
7. Evde çocuğa hakaret edilmesi	kararsızım	62	6,99	14,66	25	2,07	4,31	1	0,41	1,22	88	3,76	7,91
	şiddet değildir	68	7,67		27	2,24		2	0,81		97	4,15	
	şiddettir	757	85,34		1155	95,69		243	98,78		2155	92,09	
8. Evde çocuğa yüksek sesle bağırılması	kararsızım	118	13,30	21,65	156	12,92	19,30	25	10,16	14,23	299	12,78	19,66

	şiddet değildir	74	8,34		77	6,38		10	4,07		161	6,88	
	şiddettir	695	78,35		974	80,70		211	85,77		1880	80,34	
9. Evde çocuğa kötü isimler takılması	kararsızım	105	11,84	20,86	43	3,56	6,96	3	1,22	2,03	151	6,45	11,71
	şiddet değildir	80	9,02		41	3,40		2	0,81		123	5,26	
	şiddettir	702	79,14		1123	93,04		241	97,97		2066	88,29	
10. Evde çocuğun dövülmesi	kararsızım	22	2,48	6,76	9	0,75	2,07	0	0,00	0,81	31	1,32	3,72
	şiddet değildir	38	4,28		16	1,33		2	0,81		56	2,39	
	şiddettir	827	93,24		1182	97,93		244	99,19		2253	96,28	
11. Evde çocuğun itilip/kakılması	kararsızım	46	5,19	9,92	12	0,99	2,32	0	0,00	0,81	58	2,48	5,04
	şiddet değildir	42	4,74		16	1,33		2	0,81		60	2,56	
	şiddettir	799	90,08		1179	97,68		244	99,19		2222	94,96	
12. Evde çocuğa bir şeyler fırlatılması	kararsızım	39	4,40	9,47	18	1,49	2,98	1	0,41	0,81	58	2,48	5,21
	şiddet değildir	45	5,07		18	1,49		1	0,41		64	2,74	
	şiddettir	803	90,53		1171	97,02		244	99,19		2218	94,79	
13. Okulda, bir öğrencinin diğer çocuklar tarafından oyuna alınmaması	kararsızım	217	24,46	43,74	188	15,58	25,43	38	15,45	23,17	443	18,93	32,14
	şiddet değildir	171	19,28		119	9,86		19	7,72		309	13,21	
	şiddettir	499	56,26		900	74,57		189	76,83		1588	67,86	
14. Okulda diğer çocukların başka bir çocuk hakkında dedikodu yapması	kararsızım	210	23,68	40,25	192	15,91	26,68	41	16,67	23,58	443	18,93	31,50
	şiddet değildir	147	16,57		130	10,77		17	6,91		294	12,56	
	şiddettir	530	59,75		885	73,32		188	76,42		1603	68,50	
15. Okuldaki diğer çocukların bir çocuk hakkında aslı olmayan hikayeler uydurması	kararsızım	121	13,64	23,56	79	6,55	11,60	12	4,88	8,54	212	9,06	15,81
	şiddet değildir	88	9,92		61	5,05		9	3,66		158	6,75	
	şiddettir	678	76,44		1067	88,40		225	91,46		1970	84,19	
16. Okuldaki diğer çocukların bir çocuğa kötü isimler takması	kararsızım	93	10,48	18,38	47	3,89	6,88	7	2,85	4,07	147	6,28	10,94
	şiddet değildir	70	7,89		36	2,98		3	1,22		109	4,66	
	şiddettir	724	81,62		1124	93,12		236	95,93		2084	89,06	
17. Okuldaki diğer çocukların bir çocuğu tehdit etmesi	kararsızım	44	4,96	9,36	16	1,33	2,15	1	0,41	1,22	61	2,61	4,79
	şiddet değildir	39	4,40		10	0,83		2	0,81		51	2,18	
	şiddettir	804	90,64		1181	97,85		243	98,78		2228	95,21	
18. Okuldaki diğer çocukların bir çocuğa küfür etmesi	kararsızım	80	9,02	15,56	22	1,82	3,23	1	0,41	1,63	103	4,40	7,74
	şiddet değildir	58	6,54		17	1,41		3	1,22		78	3,33	
	şiddettir	749	84,44		1168	96,77		242	98,37		2159	92,26	
19. Okuldaki diğer çocukların bir çocuğun eşyalarını kırıp parçalaması	kararsızım	53	5,98	10,82	17	1,41	2,15	2	0,81	1,22	72	3,08	5,34
	şiddet değildir	43	4,85		9	0,75		1	0,41		53	2,26	

	şiddettir	791	89,18		1181	97,85		243	98,78		2215	94,66	
20. Okulda bir çocuğun itilip/çekiştirilmesi	kararsızım	44	4,96	8,57	13	1,08	1,82	1	0,41	1,22	58	2,48	4,32
	şiddet değildir	32	3,61		9	0,75		2	0,81		43	1,84	
	şiddettir	811	91,43		1185	98,18		243	98,78		2239	95,68	
21. Okulda arkadaşlarının/akranlarının bir çocuğu dövmesi	kararsızım	27	3,04	6,43	11	0,91	1,57	0	0,00	0,41	38	1,62	3,29
	şiddet değildir	30	3,38		8	0,66		1	0,41		39	1,67	
	şiddettir	830	93,57		1188	98,43		245	99,59		2263	96,71	
22. Okulda öğretmenin bir çocuğun kulağını çekmesi	kararsızım	100	11,27	17,81	140	11,60	17,81	10	4,07	6,91	250	10,68	16,67
	şiddet değildir	58	6,54		75	6,21		7	2,85		140	5,98	
	şiddettir	729	82,19		992	82,19		229	93,09		1950	83,33	
23. Okulda öğretmenin bir çocuğa isim takması	kararsızım	239	26,94	45,21	210	17,40	25,19	38	15,45	18,70	487	20,81	32,09
	şiddet değildir	162	18,26		94	7,79		8	3,25		264	11,28	
	şiddettir	486	54,79		903	74,81		200	81,30		1589	67,91	
24. Okulda öğretmenin bir çocuğa hakaret etmesi	kararsızım	63	7,10	11,39	30	2,49	3,65	4	1,63	2,85	97	4,15	6,50
	şiddet değildir	38	4,28		14	1,16		3	1,22		55	2,35	
	şiddettir	786	88,61		1163	96,35		239	97,15		2188	93,50	
25. Okulda öğretmenin bir çocuğa bağırması	kararsızım	168	18,94	31,79	242	20,05	31,98	54	21,95	32,52	464	19,83	31,97
	şiddet değildir	114	12,85		144	11,93		26	10,57		284	12,14	
	şiddettir	605	68,21		821	68,02		166	67,48		1592	68,03	
26. Okulda, öğretmenin bir çocuğu dövmesi	kararsızım	23	2,59	5,41	18	1,49	2,73	2	0,81	1,22	43	1,84	3,59
	şiddet değildir	25	2,82		15	1,24		1	0,41		41	1,75	
	şiddettir	839	94,59		1174	97,27		243	98,78		2256	96,41	
27. Kantinde bir çocuğun arkadaşları/akranları tarafından itilip/çekiştirilmesi	kararsızım	83	9,36	14,88	32	2,65	4,14	9	3,66	4,07	124	5,30	8,21
	şiddet değildir	49	5,52		18	1,49		1	0,41		68	2,91	
	şiddettir	755	85,12		1157	95,86		236	95,93		2148	91,79	
28. Servise binerken arkadaşları/akranları tarafından bir çocuğun sırasının alınması	kararsızım	213	24,01	41,49	228	18,89	30,65	26	10,57	16,67	467	19,96	33,29
	şiddet değildir	155	17,47		142	11,76		15	6,10		312	13,33	
	şiddettir	519	58,51		837	69,35		205	83,33		1561	66,71	
29. Okul çevresinde bir çocuğun tehdit edilmesi	kararsızım	46	5,19	9,02	15	1,24	2,07	2	0,81	1,63	63	2,69	4,66
	şiddet değildir	34	3,83		10	0,83		2	0,81		46	1,97	
	şiddettir	807	90,98		1182	97,93		242	98,37		2231	95,34	
30. Okul çevresinde bir çocuğa küfür edilmesi	kararsızım	73	8,23	14,43	28	2,32	3,48	2	0,81	2,03	103	4,40	7,48
	şiddet değildir	55	6,20		14	1,16		3	1,22		72	3,08	
	şiddettir	759	85,57		1165	96,52		241	97,97		2165	92,52	

31. Okul çevresinde bir çocuğa hakaret edilmesi	kararsızım	80	9,02	14,54	31	2,57	3,48	3	1,22	2,44	114	4,87	7,56
	şiddet değildir	49	5,52		11	0,91		3	1,22		63	2,69	
	şiddettir	758	85,46		1165	96,52		240	97,56		2163	92,44	
32. Okul çevresinde bir çocuğa vurulması	kararsızım	26	2,93	6,31	8	0,66	1,16	2	0,81	1,22	36	1,54	3,12
	şiddet değildir	30	3,38		6	0,50		1	0,41		37	1,58	
	şiddettir	831	93,69		1193	98,84		243	98,78		2267	96,88	
33. Okul çevresinde bir çocuğun itilip çekiştirilmesi	kararsızım	56	6,31	10,15	11	0,91	1,66	3	1,22	1,63	70	2,99	4,87
	şiddet değildir	34	3,83		9	0,75		1	0,41		44	1,88	
	şiddettir	797	89,85		1187	98,34		242	98,37		2226	95,13	
34. Okul çevresinde bir çocuğun dövülmesi	kararsızım	23	2,59	5,41	8	0,66	1,41	2	0,81	1,22	33	1,41	2,91
	şiddet değildir	25	2,82		9	0,75		1	0,41		35	1,50	
	şiddettir	839	94,59		1190	98,59		243	98,78		2272	97,09	
35. Bir çocuğun fotoğraf ya da kaydının cep telefonu ile izinsiz alınması	kararsızım	89	10,03	16,46	73	6,05	9,20	12	4,88	9,35	174	7,44	11,97
	şiddet değildir	57	6,43		38	3,15		11	4,47		106	4,53	
	şiddettir	741	83,54		1096	90,80		223	90,65		2060	88,03	
36. Bir çocuğa sosyal medya araçlarında hakaret edilmesi	kararsızım	75	8,46	14,77	33	2,73	4,39	4	1,63	2,85	112	4,79	8,16
	şiddet değildir	56	6,31		20	1,66		3	1,22		79	3,38	
	şiddettir	756	85,23		1154	95,61		239	97,15		2149	91,84	
37. Sosyal medyada bir çocuğun resimlerine montaj yapılması	kararsızım	87	9,81	15,67	33	2,73	4,89	8	3,25	4,88	128	5,47	8,97
	şiddet değildir	52	5,86		26	2,15		4	1,63		82	3,50	
	şiddettir	748	84,33		1148	95,11		234	95,12		2130	91,03	
38. Sosyal medyada bir çocuğun adına sahte hesap açılması	kararsızım	109	12,29	19,84	71	5,88	9,44	15	6,10	8,94	195	8,33	13,33
	şiddet değildir	67	7,55		43	3,56		7	2,85		117	5,00	
	şiddettir	711	80,16		1093	90,56		224	91,06		2028	86,67	
39. Bir çocuğun internet ya da cep telefonu üzerinden tehdit edilmesi	kararsızım	46	5,19	9,24	17	1,41	2,40	2	0,81	1,63	65	2,78	4,91
	şiddet değildir	36	4,06		12	0,99		2	0,81		50	2,14	
	şiddettir	805	90,76		1178	97,60		242	98,37		2225	95,09	
40. İnternette bir çocuk hakkında söylentiler çıkarılması	kararsızım	85	9,58	15,67	45	3,73	6,13	9	3,66	5,69	139	5,94	9,70
	şiddet değildir	54	6,09		29	2,40		5	2,03		88	3,76	
	şiddettir	748	84,33		1133	93,87		232	94,31		2113	90,30	

SONUÇ

Araştırmanın bulguları, evde ve okulda öğrencilerin çeşitli şiddet türlerine maruz kaldığını veya tanık olduğunu göstermektedir. Özellikle psikolojik ve duygusal şiddet, fiziksel şiddet kadar belirgin olmasa da, öğrenci başarısı ve okul iklimi üzerinde olumsuz etkiler yaratmaktadır. Anket sonuçlarına göre veliler ve öğretmenler de öğrencilerin şiddet algılarını desteklemekte, şiddetin farklı formlarını kabul etmektedirler. Bu, şiddetin toplumsal bir sorun olduğunu ve bu tür olayların önlenmesi için farkındalık oluşturulması gerektiğini ortaya koymaktadır (Sargın, 2023; Yavuzer, 2023).

Şiddet algısı anketi, fiziksel şiddetin yanında duygusal, cinsel ve ekonomik şiddetin de ciddi boyutlara ulaştığını göstermektedir. Özellikle çocukların kıyaslanması, eşyalarının izinsiz karıştırılması ve hakarete uğraması gibi davranışlar, şiddet olarak algılanmakta ve bu tür davranışların çocukların ruh sağlığı üzerinde olumsuz etkiler bıraktığı görülmektedir (MEB, 2023).

ÖNERİLER

1. Şiddet Algısının Artırılması: Şiddetin sadece fiziksel eylemlerle sınırlı olmadığı, psikolojik, duygusal ve ekonomik şiddetin de en az fiziksel şiddet kadar zararlı olduğu yönünde farkındalık yaratılmalıdır. Bu doğrultuda okullarda düzenli olarak şiddet farkındalık eğitimleri verilmelidir (Sargın, 2023).
2. Aile Eğitimi: Velilere yönelik, çocuklara karşı uygulanan şiddetin sadece fiziksel olmadığını, sözlü ve duygusal şiddetin de yıkıcı etkileri olduğunu vurgulayan seminer ve atölyeler düzenlenmelidir. Aile içindeki davranışların çocukların gelecekteki ilişkilerine ve şiddet algılarına doğrudan etki ettiği unutulmamalıdır (MEB, 2023).
3. Okul İkliminin İyileştirilmesi: Okullarda pozitif disiplin yöntemleri yaygınlaştırılmalı ve öğretmenlerin öğrencilerle sağlıklı iletişim kurmaları teşvik edilmelidir. Öğrencilerin okullarda güvenli bir ortamda eğitim alabilmeleri için öğretmenler, öğrenciler ve veliler arasında daha açık ve destekleyici bir diyalog kurulmalıdır (Yavuzer, 2023).
4. Danışmanlık Hizmetlerinin Güçlendirilmesi: Okullarda psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetleri güçlendirilerek, öğrencilerin şiddet olaylarını bildirmesi ve destek alması teşvik edilmelidir. Öğrencilerin yaşadığı şiddet türlerinin belirlenmesi ve müdahale edilmesi için rehber öğretmenler düzenli takipte bulunmalıdır (Sargın, 2023).
5. Şiddeti Önleyici Eğitim Programları: Şiddetin okullarda ve evde önlenmesi amacıyla öğrenciler, öğretmenler ve velilere yönelik şiddet karşıtı eğitim programları düzenlenmelidir. Bu programlar, şiddetin tanınması, önlenmesi ve şiddete maruz kalan bireylerin korunması üzerine odaklanmalıdır (MEB, 2023).

KAYNAKÇA:

- Eğitim Hayatında Şiddet ve Şiddeti Önleyici Çalışmalar- Prof.Dr. Nurten Sargın
- Öğrencilerin Şiddet Algısı- MEB Eğitim Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı
- Okullarda Saldırganlık ve Şiddet -Yasemin Yavuzer
- Sargın, N. (2023). Eğitim Hayatında Şiddet ve Şiddeti Önleyici Çalışmalar
- MEB Eğitim Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı. (2023). Öğrencilerin Şiddet Algısı
- Yavuzer, Y. (2023). Okullarda Saldırganlık ve Şiddet